

Ғылыми-педагогикалық журнал

Инженерлік графика және кәсіби білім проблемалары

3 нөмір, 74 том (2024)

2010 жылдың 11 наурызынан шығады

Scientific-pedagogical journal

Problems of engineering and professional education

Volume 74 (2024), Number 3

Published since March 11, 2010

Научно-педагогический журнал

Проблемы инженерной графики и профессионального образования

Том 74 (2024), Номер 3

Издается с 11 марта 2010 года

Астана
2024

Редакция алқасы

Бас редакторы:

Байдабеков А.К. - техника ғылымдарының докторы, профессор, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан.

Бас редактордың орынбасары:

Садыкова Ж.М. - педагогика ғылымдарының кандидаты, профессор м.а., Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан.

Редакция мүшелері:

Хасанов А. - физика-математика ғылымдарының докторы, профессор, Коджаэли университеті, Измир, Түркия;

Абазов Р.Ф. – PhD, профессор, ҚазҰАИУ, Алматы, Қазақстан;

Плоский В.А.– техника ғылымдарының докторы, профессор, Киев ұлттық құрылыс және сәулет университеті, Киев, Украина;

Кучкарова Д.Ф. - техника ғылымдарының докторы, профессор, Ташкент ирригация және ауыл шаруашылығын механикаландыру инженерлері институты, Ташкент, Өзбекстан;

Халил Ибрагим Б. - PhD, профессор, Гази университеті, Анкара, Түркия;

Тарантей В.П. - педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Янки Купала атындағы Гродно мемлекеттік университеті, Гродно, Беларусь;

Осадченко И.И. - педагогика ғылымдарының докторы, Ұлттық биоресурстар және табиғатты пайдалану университеті, Украина, Киев;

Әбдіров А.М. - педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті, Алматы, Қазақстан;

Базарбаева С.М. - техника ғылымдарының докторы, профессор, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан;

Беркімбаев Қ.М. - педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Қ.А.Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті, Түркістан, Қазақстан;

Ачилова Д.А. - PhD, Ташкент қаласындағы Беларусь-Өзбек бірлескен салааралық қолданбалы техникалық біліктілік институты, Ташкент, Өзбекстан;

Есекешова М.Д. - педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент, С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті, Астана, Қазақстан;

Сейтқазы П.Б. - педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан;

Серік М. - педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан;

Шапрова Г.Г. - педагогика ғылымдарының кандидаты, профессор, Халықаралық білім беру корпорациясы, Алматы, Қазақстан.

Editorial board**Editor-in-chief:**

Baidabekov A.K. - doctor of Technical Sciences, professor, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan.

Deputy Editor-in-Chief:

Sadykova Zh.M. - candidate of Pedagogical Sciences, professor, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan.

Members of the editorial board:

Hasanov A. - doctor of Phys.-Math. Sciences, professor., Kocaeli Üniversitesi, İzmit, Turkey;

Abazov R.F. - PhD, professor, Kaz. NAIU, Almaty, Kazakhstan;

Plosky V.A. - doctor of Technical Sciences, professor, Kyiv National University of Construction and Architecture, Kyiv, Ukraine;

Kuchkarova D.F. - doctor of Technical Sciences, professor, «Tashkent Institute of Irrigation and Agricultural Mechanization Engineers» National Research University, Tashkent, Uzbekistan;

Bulbul Halil Ibrahim - PhD, professor, Gazi University, Ankara, Turkey;

Tarantey V.P. - doctor of Pedagogical Sciences, professor, Yanka Kupala State University of Grodno, Grodno, Belarus;

Osadchenko I.I. - doctor of Pedagogical Sciences, National University of Bioresources and Nature Management, Kyiv, Ukraine;

Abdirov A.M. - doctor of Technical Sciences, professor, K.I. Satbayev Kazakh National Research Technical University, Kazakhstan;

Bazarbaeva S.M. - doctor of Technical Sciences, professor, L.N. Gumilyov National University, Astana, Kazakhstan;

Berkimbaev K.M. - doctor of Pedagogical Sciences, professor, K.A. Yasawi International Kazakh-Turkish University, Turkestan, Kazakhstan;

Achilova D. - PhD, Joint Belarusian-Uzbek Interdisciplinary Institute of Applied Technical Qualifications, Tashkent, Uzbekistan;

Yessekeshova M.D. - candidate of Pedagogical Sciences, professor, S.Seifullin Kazakh Agro Technical Research University, Astana, Kazakhstan;

Seitkazy P.B. - doctor of Pedagogical Sciences, professor, L.N.Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

Serik M. - doctor of Pedagogical Sciences, professor, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan;

Shaprova G.G. - candidate of Pedagogical Sciences, professor, International Educational Corporation, Almaty, Kazakhstan.

Редакционная коллегия**Главный редактор:**

Байдабеков А.К. - доктор технических наук, профессор, ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан.

Заместитель главного редактора:

Садыкова Ж.М. - кандидат педагогических наук, и.о. профессора, ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан.

Члены редколлегии:

Хасанов А. - PhD, профессор, Университет Коджаэли, Турция;

Абазов Р.Ф. - PhD, профессор, КазНАИУ, Алматы, Казахстан;

Плоский В.А. - д.т.н., профессор, Киевский национальный университет строительства и архитектуры, Киев, Украина;

Кучкарова Д.Ф. - д.т.н., профессор, Ташкентский институт инженеров ирригации и механизации сельского хозяйства, Ташкент, Узбекистан;

Халил Ибрагим Бюльбюль - PhD, профессор, Университет Гази, Анкара, Турция;

Тарантей В.П. - д.п.н., профессор, Гродненский государственный университет им. Янки Купалы, Гродно, Беларусь;

Осадченко И.И. - д.п.н., профессор, Национальный университет биоресурсов и природопользования, Киев, Украина;

Абдилов А.М. - д.п.н., профессор, Казахский национальный исследовательский технический университет им. К.Сатпаева, Алматы, Казахстан;

Базарбаева С.М. - д.т.н., профессор, ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан;

Беркимбаев К.М. - д.п.н., профессор, Международный казахско-турецкий университет им. К.А. Ясави, Туркестан, Казахстан;

Ачилова Д.А. - PhD, Совместный Белорусско-Узбекский межотраслевой институт прикладных технических квалификаций, Ташкент, Узбекистан;

Есекешова М.Д. - к.п.н., доцент, Казахский исследовательский аграрный университет им. С. Сейфуллина, Астана, Казахстан;

Сейтказы П.Б. - д.п.н., профессор, ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан;

Серік М. - д.п.н., профессор, ЕНУ им. Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан;

Шапрова Г.Г. - к.п.н., доцент, Международная образовательная корпорация, Алматы, Казахстан.

Инженерлік графика және кәсіби білім проблемалары
Problems of engineering and professional education
Проблемы инженерной графики и профессионального образования

№ 3 (74) 2024

Мазмұны/Contents/Содержание

Azim Ashirbayev	Analysis of the Work of Foreign Researchers on the Prevention of Typical Errors made by Students ..... Шетелдік зерттеушілердің студенттердің жіберген қателіктерін болдырмау жөніндегі жұмыстарын талдау ..... Анализ работ зарубежных исследователей по предотвращению типичных ошибок, совершаемых студентами	7
Нозима Гуломова, Санжарбек Шералиев	Совершенствование преподавания инженерно-графических дисциплин ..... Инженерлік-графикалық пәндерді оқытуды жетілдіру ..... Improving the teaching of engineering and graphic disciplines	17
Баймахан Нұрмаханов, Нұрғаным Бұхарбай	Жиһаз индустриясы үшін мамандар даярлаудағы инновациялық цифрлық шешімдер ..... Инновационные цифровые решения в подготовке специалистов для мебельной индустрии ..... Innovative digital solutions in the training of specialists for the furniture industry	31
Уалихан Кусебаев, Тоғжан Жақсылық	Методические особенности преподавания работы в редакторе Figma в образовательных учреждениях ..... Білім беру мекемелерінде Figma редакторында жұмыс істеуді оқытудың әдістемелік ерекшеліктері ..... Methodological features of teaching work in the Figma editor in educational institutions	44
Орынбасар Джанахметов, Айша Токсанбаева	Ойындардағы кейіпкерлердің дизайны. Кейіпкерлер дизайны теориясын талдау және зерттеу ..... Дизайн персонажей в играх. Анализ и исследование теории о дизайне игровых персонажей ..... Character design in games. Analysis and research of the theory of character design	62
Жазира Байжанова М. Мадиева	Анализ доступной школьной формы для детей с особенностями развития ..... Ерекше қажеттіліктері бар балалардың қол жетімді мектеп формасын талдау ..... Analysis of accessible school uniforms for children with special needs	67

IRSTI 14.35.09

Article type (scientific article)

A.A. Ashirbayev¹

*Tashkent State Pedagogical University named after Nizami,
Tashkent, Uzbekistan
(E-mail: 1az.ashirbaev@gmail.com)*

Analysis of the Work of Foreign Researchers on the Prevention of Typical Errors made by Students

Abstract. The article reviews the theoretical literature on the issue of the occurrence and causes of errors in learning, identifies the types of errors. The author analyzes studies on typical errors made by students when mastering geometric problems. This article investigates how foreign researchers, including Schleppebach and others, examine student errors in classroom settings. A key comparison is made between Chinese and American teachers, revealing different approaches: American teachers often hide or avoid discussing student mistakes, while Chinese teachers encourage students to reflect on their errors conceptually. This reflective process is essential for students to develop a deeper understanding of the material. Ball emphasizes that teachers should use mistakes as a learning tool, delving beyond simple "right or wrong" analyses. Newman's error analysis also plays a crucial role, highlighting stages where students encounter difficulties—reading, comprehension, transformation, and processing. The study also emphasizes spatial intelligence, including skills like spatial perception, mental rotation, and visualization, to assess how students solve geometric problems. Understanding the types of errors, such as procedural or encoding mistakes, is essential for improving teaching methods. Furthermore, researchers like Jacobs and Ambrose suggest that teachers can guide students to think critically about their mistakes, allowing them to correct misconceptions.

Keywords: Typical mistakes, error-prone tasks, error correction, students' thinking, student errors, conceptual learning, spatial intelligence, Teaching strategies.

DOI: <https://doi.org/10.32523/2220-685X-2024-74-3-7-16>

Introduction

Schleppenbach and others [1] investigated the use of errors in classroom discussion by comparing the lessons of Chinese and American teachers. They report that while American teachers tended to avoid and hide student mistakes, Chinese teachers tended to force students to think about the original question in conceptual ways. Indeed, repeating the procedure until students realize their mistakes is a well-known, typical strategy that US teachers have used when dealing with their students' mistakes in the classroom [2]. Ball emphasizes that teachers should go beyond the superficial "right or wrong" analysis of tasks. Rather, teachers should use student mistakes as a window into student understanding, aiming to help students understand the conceptual basis of their mistakes [3].

Students' mistakes in solving geometric problems are described using Newman's error analysis. The Newman procedure is a sequential step in understanding and analyzing when solving a problem. Students face various obstacles when answering tasks, namely, problems of reading, understanding, transformation, processing and coding [4]. The identification of students' mistakes is required as a guideline when choosing suitable learning models and information technology tools, based on the spatial intelligence of students on geometric material. Students are not aware of the mistakes made. In addition, students do not know where the error occurred, so they cannot conduct a reflection to correct the mistakes made. Therefore, it is necessary to conduct a study to describe the mistakes of students in solving geometric problems from students' spatial intelligence perspective [5]. In this vein, spatial intelligence is measured using indicators, including the ability to determine the vertical and horizontal direction of an object (spatial perception), the ability to see the movement or displacement of part of the configuration (visualization), the ability to determine the results of two- and three-dimensional rotation (mental rotation), to associate the configuration of an object with another object (spatial relation) and the ability to guess the image of an object at a certain angle (spatial orientation) [6].

Methodology

Research shows that one of the most common types of errors is the so-called "perception errors", which arise due to the fact that students do not have the ability to interpret questions and apply question processing strategies. With this error, the error most often occurs when choosing information, and it is difficult for students to distinguish between relevant and irrelevant information within the task [7]. Another fairly common type of error is the "transformation error", which occurs when the student understands the essence of the problem, but cannot determine the sequence of operations necessary to solve the problem [8]. There are also procedural errors that occur when a student can determine the sequence of operations necessary to solve a problem, but makes a mistake when applying the procedure [9]. And finally, an encoding error is the last type of error that needs to be identified. This error manifests itself in the last stage of solving a geometric problem, in which students incorrectly complete the final answer. For example, when students have to determine the surface area of a prism, with a known base length and height of the prism, they incorrectly indicate the final answer, making mistakes when calculating the final result [10].

In cases where a student made a mistake or came to the wrong answer, teachers' understanding of the basics of mistakes is necessary for the purposes of learning, which is related to the current understanding of students [11]. Some may approach the interaction with the student around the wrong answer in order to help the student correct the mistake [12]. For example, Jacobs and Ambrose describe a set of deliberate actions to support a student's mathematical reasoning. On the contrary, others focused on developing students' thinking. As such, Megan Shaughnessy and others in their work discussed the skills and abilities of teachers to encourage students to think when a student has the wrong answer. In this case, if the student's thinking is sufficiently probed, the student is able to recognize the mistake and reconsider his/her work [13].

Another study presents the results of an analysis of typical (common) differentiation errors made by electrical engineering students. Possible reasons that led to common mistakes and misconceptions among students when solving tasks were identified. The results showed that students often made mistakes when

---

---

solving the main derivative formula. Some of them incorrectly differentiated functions, while others could not remember the derivative of the base function. Based on this, it was concluded that the errors could have been caused by their previous poor knowledge of the basics of mathematics and excessive focus on specific mathematical rules. Thus, this study revealed the causes of errors related to the quality of previous education or with their tendency to only memorize mathematical formulas [14]; at the same time, it is not known what role external factors contribute to students making those mistakes, for example, gaps in educational materials or intentional traps in assignments.

Berger and Brodie argue that typical mistakes empower teachers, because such mistakes give them the opportunity to figure them out without blaming students and themselves [15]." This approach also contributes to the creation of a favorable (positive) learning environment. Maria Tulis in her work notes that teachers should be sensitive to students' mistakes and should create a positive climate of mistakes, which is determined by the quality of everyday classroom experience in situations of mistakes. By "positive climate" she means a learning environment with a positive culture of mistakes, in which students are able to recognize their misconceptions and, consequently, initiate learning processes. On the contrary, a negative error management culture, which usually excludes communication and error correction, occurs when students suspect that their mistakes are evaluated negatively, or when students expect mistakes to be explained by a lack of skills [16].

Kornell and others conducted a study that directly compared the effect of creating and not having an error. They compared a condition in which the answer or goal was simply given to participants without intermediate error generation (no error condition) with a condition in which participants were asked to guess the answer first before giving the correct answer (error generation condition). The experiment was carefully controlled to ensure that the amount of time spent learning the correct answer was the same under different conditions. Kornell and his colleagues also excluded from consideration any cases when a person did not create an error in the error generation condition. The study revealed that in the final test, participants were significantly better at remembering correct answers when they made a mistake than when they didn't. Thus, it seems that error

---

generation is not necessarily bad, and that it should be avoided at all costs. In reality, error generation seems to promote learning [17].

Conclusion

There is a broad consensus that it is important for teachers to be familiar with their students' ways of thinking about mathematical concepts, both right and wrong. The study of possible causes of common (typical) mistakes and misconceptions of students can contribute to the expansion of knowledge and skills of teachers. The presence of typical errors can create an opportunity for the use of surveys and personal interviews with students to identify their general tendency of thinking (and) or external causes of errors, which, in turn, will play a positive role in improving the knowledge, tools and educational approaches of teachers, and possibly also for revising the whole learning system [18].

Recognizing and analyzing student mistakes can enhance teaching strategies. Creating a positive learning environment where mistakes are viewed as learning opportunities, as suggested by Berger and Brodie, improves student engagement and understanding. Mistakes offer insights into student thinking and help teachers adjust their approaches for better learning outcomes.

References

1. Schleppenbach M and others. Teachers' responses to student mistakes in Chinese and U.S. mathematics classrooms. *The Elementary School Journal*. 2007. – T. 108(2). – PP. 131–147.
2. Santagata R. Practices and beliefs in mistake-handling activities: A video study of Italian and US mathematics lessons. *Teaching and Teacher Education*. 2005. – T. 21(5). – PP. 491–508.
3. Ball D L. Prospective elementary and secondary teachers' understanding of division. *Journal for Research in Mathematics Education*. 1990. – T. 21. – PP. 132–144.
4. White A L. Active Mathematics in Classrooms: Finding out why children make mistakes and then doing something to help them. *Square One*. 2015. – T. 15(4). – PP. 15-19.

5. Riastutti N, Pramudya I and Mardiyana M. Students' Errors in Geometry Viewed from Spatial Intelligence. *Journal of Physics Conference Series*. 2017. – Т. 895(1). <https://10.1088/1742-6596/895/1/012029>
6. Maier P H. Spatial Geometry and Spatial Ability-How to Make Solid Geometry Solid? В кн.: Elmar Cohors-Fresenborg и др. *Selected Papers from The Annual Conference of Didactics of Mathematics*. Osnabrueck. 1996.
7. Wijaya A и др. Difficulties in solving context-based PISA mathematics tasks: An analysis of students' errors. *The Mathematics Educator*. 2014. – Т. 11(3). – PP. 555-584.
8. Clements M. Analysis Children's Errors on Written Mathematical Tasks. *Educational Studies in Mathematics*. 1980. – Т. 11(1). – PP. 1–21.
9. Brodie K. Learning about learner errors in professional learning communities. *Educational Studies in Mathematics*. 2014. – Т. 85(2). – PP. 221–239.
10. Jacobs V R, Ambrose R C. Making the most of story problems. *Teaching Children Mathematics*. 2008. – Т. 15(5). – PP. 260–266.
11. Shaughnessy M и др. I think I made a mistake: How do prospective teachers elicit the thinking of a student who has made a mistake? *Journal of Mathematics Teacher Education*. 2021. – Т. 24. – PP. 335–359.
12. Othman Z F, Khalid A K, Mahat A. Students' Common Mistakes in Basic Differentiation Topics. *AIP Conference Proceedings*. 2018. – Т. 1974(1). <https://doi.org/10.1063/1.5041709>
13. Berger M, Brodie K. Toward a discursive framework for learner errors in mathematics. В кн.: Vimolan Mudaly (ред.). *Proceedings of the eighteenth annual meeting of the Southern African Association for research in mathematics, science and technology education*. University of Kwa-Zulu. 2010.
14. Tulis M. Error management behavior in classrooms: Teachers' responses to student mistakes. *Teaching and Teacher Education*. 2013. – Т. 33. – PP. 56-68.
15. Kornell N, Hays M J, Bjork R A. Unsuccessful retrieval attempts enhance subsequent learning. *J Exp Psychol Learn Mem Cogn*. 2009. – Т. 35(4). – PP. 989-98.
16. Almog N, Ilany B. Absolute value inequalities: high school students' solutions and misconceptions. *Educ Stud Math*. 2012. – Т. 81. – PP. 347–364.
17. Son J. How preservice teachers interpret and respond to student errors: ratio and proportion in similar rectangles. *Educational Studies in Mathematics*. 2013. – Т. 84(1). – PP. 49–70.

---

18. Nahdi D S, Jatisunda M G. Conceptual Understanding and Procedural Knowledge: A Case Study on Learning Mathematics of Fractional Material in Elementary School. *Journal of Physics Conference Series*. 2020. – Т. 1477(4). <https://10.1088/1742-6596/1477/4/042037>.

А.А. Аширбаев

*Низами атындағы Ташкент мемлекеттік педагогикалық университеті,
Ташкент, Өзбекстан*

Шетелдік зерттеушілердің студенттердің жіберген қателіктерін болдырмау жөніндегі жұмыстарын талдау

Аңдатпа: Мақалада оқу барысында қателіктердің пайда болуы мен себептері туралы теориялық әдебиеттер қарастырылады және қателіктердің түрлері анықталады. Автор студенттердің геометриялық есептерді меңгеру кезіндегі жіберетін типтік қателіктеріне арналған зерттеулерді талдайды. Мақалада сондай-ақ Шлеппенбах және басқалары сияқты шетелдік зерттеушілердің оқушылардың сыныптағы қателіктерін қалай зерттейтіні талданады. Негізгі салыстыру қытайлық және американдық мұғалімдер арасында жүргізіліп, әртүрлі тәсілдер анықталады: америкалық мұғалімдер көбінесе студенттердің қателіктерін жасырып, оларды талқылаудан аулақ болады, ал қытайлық мұғалімдер студенттерді қателіктерін ұғымдық тұрғыдан ойлауға ынталандырады. Бұл рефлексивті процесс студенттерге материалды тереңірек түсіну үшін өте маңызды. Балл мұғалімдер қателіктерді тек "дұрыс немесе қате" деген талдаудан тыс оқу құралы ретінде пайдалануы керек деп баса айтады. Ньюманның қателіктерді талдауы да маңызды рөл атқарады, өйткені ол студенттердің оқу процесінде қиындықтарға тап болатын кезеңдерін (оқу, түсіну, түрлендіру және өңдеу) атап көрсетеді. Зерттеу сонымен қатар кеңістіктік интеллектке, оның ішінде кеңістіктік қабылдау, ойша айналдыру және визуализация сияқты дағдыларға назар аударады, студенттердің геометриялық есептерді қалай шешетінін бағалауға мүмкіндік береді. Процедуралық немесе кодтау қателіктері сияқты қателіктердің түрлерін түсіну оқыту әдістерін жақсарту үшін маңызды. Сонымен қатар, Джейкобс және Амброуз сияқты зерттеушілер мұғалімдер студенттерге қателіктерін сын тұрғысынан ойлауға көмектесу керек деп ұсынады, бұл олардың қате түсініктерін түзетуге мүмкіндік береді.

Түйін сөздер: типтік қателіктер, қателікке бейім тапсырмалар, қателіктерді түзету, студенттердің ойлауы, студенттердің қателіктері, ұғымдық оқыту, кеңістіктік интеллект, оқыту стратегиялары.

А.А. Аширбаев

*Ташкентский государственный педагогический университет имени Низами,
Ташкент, Узбекистан*

Анализ работ зарубежных исследователей по предотвращению типичных ошибок, совершаемых студентами

Аннотация: В статье произведен обзор теоретической литературы по вопросу возникновения и причин ошибок в обучении, определены разновидности ошибок. Автором проанализированы исследования о типичных ошибках, допускаемые студентами при освоении геометрических задач. В статье также изучается, как зарубежные исследователи, включая Шлеппенбаха и других, рассматривают ошибки студентов в учебных процессах. Основное сравнение проводится между китайскими и американскими преподавателями, выявляя различные подходы: американские преподаватели часто избегают обсуждения ошибок студентов или скрывают их, в то время как китайские преподаватели побуждают студентов размышлять о своих ошибках концептуально. Этот рефлексивный процесс является ключевым для того, чтобы студенты глубже понимали материал. Балл подчеркивает, что преподаватели должны использовать ошибки как инструмент обучения, выходя за пределы простой дихотомии "правильно или неправильно". Анализ ошибок Ньюмана также играет важную роль, выделяя этапы, на которых студенты сталкиваются с трудностями — чтение, понимание, преобразование и обработка. В исследовании также подчеркивается значение пространственного интеллекта, включая навыки пространственного восприятия, ментальной ротации и визуализации, для оценки того, как студенты решают геометрические задачи. Понимание типов ошибок, таких как процедурные или кодировочные, имеет важное значение для улучшения методов обучения. Более того, исследователи, такие как Джейкобс и Амброуз, предлагают, чтобы преподаватели помогали студентам критически осмысливать свои ошибки, что позволяет им исправлять заблуждения.

Ключевые слова: типичные ошибки, задачи, подверженные ошибкам, коррекция ошибок, мышление студентов, ошибки студентов, концептуальное обучение, пространственный интеллект, стратегии преподавания.

Список литературы

1. Schleppebach M and others. Teachers' responses to student mistakes in Chinese and U.S. mathematics classrooms. *The Elementary School Journal*. 2007. – Т. 108(2). – PP. 131–147.
2. Santagata R. Practices and beliefs in mistake-handling activities: A video study of Italian and US mathematics lessons. *Teaching and Teacher Education*. 2005. – Т. 21(5). – PP. 491–508.
3. Ball D L. Prospective elementary and secondary teachers' understanding of division. *Journal for Research in Mathematics Education*. 1990. – Т. 21. – PP. 132–144.
4. White A L. Active Mathematics in Classrooms: Finding out why children make mistakes and then doing something to help them. *Square One*. 2015. – Т. 15(4). – PP. 15-19.
5. Riasutti N, Pramudya I and Mardiyana M. Students' Errors in Geometry Viewed from Spatial Intelligence. *Journal of Physics Conference Series*. 2017. – Т. 895(1). <<https://10.1088/1742-6596/895/1/012029>>.
6. Maier P H. Spatial Geometry and Spatial Ability-How to Make Solid Geometry Solid? В кн.: Elmar Cohors-Fresenborg и др. Selected Papers from The Annual Conference of Didactics of Mathematics. Osnabrueck. 1996.
7. Wijaya A и др. Difficulties in solving context-based PISA mathematics tasks: An analysis of students' errors. *The Mathematics Educator*. 2014. – Т. 11(3). – PP. 555-584.
8. Clements M. Analysis Children's Errors on Written Mathematical Tasks. *Educational Studies in Mathematics*. 1980. – Т. 11(1). – PP. 1–21.
9. Brodie K. Learning about learner errors in professional learning communities. *Educational Studies in Mathematics*. 2014. – Т. 85(2). – PP. 221–239.
10. Jacobs V.R., Ambrose R.C. Making the most of story problems. *Teaching Children Mathematics*. 2008. – Т. 15(5). – PP. 260–266.
11. Shaughnessy M и др. I think I made a mistake: How do prospective teachers elicit the thinking of a student who has made a mistake? *Journal of Mathematics Teacher Education*. 2021. – Т. 24. – PP. 335–359.

12. Othman Z F, Khalid A K, Mahat A. Students' Common Mistakes in Basic Differentiation Topics. AIP Conference Proceedings. 2018. – Т. 1974(1). <<https://doi.org/10.1063/1.5041709>>.
13. Berger M, Brodie K. Toward a discursive framework for learner errors in mathematics. В кн.: Vimolan Mudaly (ред.). Proceedings of the Southern African Association for Research in Mathematics, Science and Technology Education. University of Kwa-Zulu. 2010.
14. Tulis M. Error management behavior in classrooms: Teachers' responses to student mistakes. Teaching and Teacher Education. 2013. – Т. 33. – С. 56-68.
15. Kornell N, Hays M J, Bjork R A. Unsuccessful retrieval attempts enhance subsequent learning. J Exp Psychol Learn Mem Cogn. 2009. – Т. 35(4). – С. 989-98.
16. Almog N, Ilany B. Absolute value inequalities: high school students' solutions and misconceptions. Educ Stud Math. 2012. – Т. 81. – С. 347–364.
17. Son J. How preservice teachers interpret and respond to student errors: ratio and proportion in similar rectangles. Educational Studies in Mathematics. 2013. – Т. 84(1). – С. 49–70.
18. Nahdi D S, Jatisunda M G. Conceptual Understanding and Procedural Knowledge: A Case Study on Learning Mathematics of Fractional Material in Elementary School. Journal of Physics Conference Series. 2020. – Т. 1477(4). <<https://10.1088/1742-6596/1477/4/042037>>.

Information about authors:

Ashirbayev Azim Azatovich – corresponding author, candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Tashkent State Pedagogical University named after Nizami, Bunyodkor str., 27, Tashkent, Uzbekistan.

Авторлар туралы мәліметтер:

Аширбаев Азим Азатович – хат-хабар авторы, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент, Низами атындағы Ташкент мемлекеттік педагогикалық институты, Бунедкор көшесі, 27 үй, Ташкент, Өзбекстан.

Сведения об авторах:

Аширбаев Азим Азатович – автор для корреспонденции, кандидат педагогических наук, доцент, Ташкентский государственный педагогический университет имени Низами, ул.Бунёдкор, д. 27, Ташкент, Узбекистан.